

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВСП «ЕКОНОМІКО-ПРАВНИЧИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ЗАПОРІЗЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор

Олена ГРИБАНОВА

09 2023

ОРГАНІЗАЦІЯ І МЕТОДИКА РОБОТИ В ЗДО
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки *фахових молодших бакалаврів*

галузі знань: *01 освіта / педагогіка*

спеціальності: *012 дошкільна освіта*

освітньо-професійної програми: *дошкільна освіта*

Укладач: Алла ТКАЧУК

Обговорено та ухвалено
на засіданні циклової комісії початкової
та дошкільної освіти

Протокол № 1 від "29" серпня 2023

Голова ЦК

 Юлія ТИМОШЕНКО
(підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено методичною радою коледжу

Протокол № 1 від "07" вересня 2023

Заступник директора з НМР

 Альона ХОДАКОВСЬКА
(підпис) (ініціали, прізвище)

2023 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо- кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка (шифр і назва)	Нормативна/вибіркова	
Загальна кількість годин – 90 годин	Спеціальність 012 Дошкільна освіта (шифр і назва)	Рік підготовки: 4	
		-	8 -й
	Освітньо-професійна програма <i>Дошкільна освіта</i> (якщо програм декілька, вписати назви усіх програм)	Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 2 год	Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	-	10 год.
		Практичні, семінарські	
		-	20 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
			60 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу «Організація і методика ЗДО» - теоретична і практична підготовка студентів до здійснення організаційної та методичної роботи в сучасному закладі дошкільної освіти.

Завдання курсу:

1. Розкрити теоретичні основи організаційної та методичної роботи в закладі дошкільної освіти.

2. Сформувати практичні навички студентів щодо організації роботи для забезпечення безперервної освіти педагогів закладу дошкільної освіти.

3. Розкрити зміст особистісно орієнтованої моделі дошкільної освіти та познайомити із механізмами запровадження її у практику роботи закладу дошкільної освіти.

4. Познайомити із науковими та практичними підходами до планування роботи та контролю - аналітичної діяльності в закладі дошкільної освіти.

5. Поглибити інтерес до професії вихователя закладу дошкільної освіти, виробити впевненість у своїх діях та зацікавленість майбутньою професійною діяльністю.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми (програмні результати навчання) здобувачі освіти повинні набути **програмні компетентності** (з ОПШ):

ЗК4. Здатність спілкування державною мовою як усно так і письмово.

ЗК6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК9. Здатність до організації проектної діяльності.

ЗК10. Здатність до планування, складання прогнозів і передбачення наслідків своїх дій; приймання обґрунтованих рішень .

СК13. Здатність до організації освітнього процесу з урахуванням індивідуальних, фізичних і психічних можливостей дітей у найбільш оптимальних для них формах.

СК14- Здатність до саморозвитку та самореалізації з використанням перспективного педагогічного досвіду, освітніх інновацій у професійній діяльності.

СК15- Здатність до комунікативної взаємодії з учасниками освітнього процесу.

Програмні результати навчання, які досягаються за допомогою вивчення дисципліни:

РН1- Упорядковувати універсальне, розвивальне середовище у групах раннього та дошкільного віку з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дитини.

РН2- Планувати та організовувати освітній процес в закладі дошкільної освіти з урахуванням принципів здоров'язбереження, особистісно зорієнтованого підходу, суб'єкт-суб'єктної взаємодії.

РН4- Окреслювати завдання, форми взаємодії «родина– заклад дошкільної освіти – початкова школа» та їх реалізація в умовах закладу дошкільної освіти.

РН10- Організовувати умови безпечного середовища у природному, предметному та соціальному оточенні в процесі організації різних видів діяльності дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН18- Організовувати та розділяти предметно-просторове розвивальне середовище на осередки діяльності в групах дітей дошкільного (раннього та передшкільного) віку.

РН22- Інтерпретувати зміст і вимоги БКДО та варіативних програм дошкільної освіти, рекомендованих МОН України, обирати адекватні методики для їх забезпечення.

РН23- Проектувати педагогічні заходи із залученням фахівців суміжних галузей (психологів, соціальних педагогів, логопедів, учителів, лікарів, фізичних реабілітологів тощо), батьків, громадських діячів та ін. для реалізації завдань всебічного гармонійного розвитку дітей.

Міжпредметні зв'язки: Тематика навчальної дисципліни пов'язана з курсами «Психологія (загальна, дитяча, педагогічна)», «Педагогіка», методики навчання, «Основи педагогічної майстерності», «Основи корекційної педагогіки», спецкурс «Навчання через гру».

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Тема 1 . Структура організаційної та методичної роботи в сучасному ЗДО

Нормативно-правова база організаційно-методичної роботи: Закон України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Національна доктрина розвитку освіти, Положення про дошкільний навчальний заклад, Інструкція про ділову документацію в дошкільних закладах, Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, Коментар до базового компонента дошкільної освіти. Суть організаційно-методичної роботи в закладі дошкільної освіти. Завдання організаційно-методичної роботи в ЗДО. Підбір педагогічних кадрів для роботи в закладі дошкільної освіти. Вимоги до керівника закладом, вихователя-методиста, вихователів. Права і обов'язки педагогічних працівників. Механізм прийняття та звільнення педагогічних кадрів.

Тема 2. Директор в системі управління організаційною та методичною роботою ЗДО.

Вимоги до сучасного керівництва ЗДО. Роль і місце директора в системі методичної роботи ЗДО. Загальні і процесуальні функції керівника. Основні напрямки роботи директора. Взаємозв'язок директора з працівниками закладу в процесі управління методичною роботою. Організаційно-педагогічна діяльність директора в

системі управління дошкільним закладом. Стиль роботи директора закладу дошкільної освіти. Професійна компетентність керівника закладу дошкільної освіти.

Тема 3. Організаційні та методичні засади планування роботи ЗДО.

Суть та значення планування роботи ЗДО. Принципи планування. Умови ефективного планування. Види та форми планування. Річний план роботи ЗДО: його структура, методика розробки та затвердження. Плани роботи вихователів. Шляхи удосконалення планування. Види календарного планування. Базовий компонент дошкільної освіти про планування роботи за освітніми напрямками.

Тема:4. Організаційні та методичні засади контролю за освітнім процесом в ЗДО

Суть та значення внутрішнього контролю. Вимоги до здійснення контролю. Шляхи демократизації і перебудови контролю на сучасному етапі. Розподіл обов'язків під час здійснення контролю між директором, вихователем-методистом, с медичною сестрою. Об'єкти контролю. Форми та види контролю. Мета та завдання контролю. Підготовка до здійснення кожного виду контролю. Критерії оцінки діяльності педагога. Вимоги до висновків та пропозицій за результатами контролю. Принципи контролю. Орієнтовна програма здійснення внутрішнього контролю ЗДО. Форми відображення контролю .

Тема: 5. Організаційні та методичні засади проведення атестації педагогічних працівників ЗДО

Цілі, завдання і основні принципи атестації працівників ЗДО. Види атестації педагогічних працівників. Нормативно-правові критерії рівня кваліфікації педагогічних і керівних працівників ЗДО. Присвоєння кваліфікаційних категорій та педагогічних звань. Процедура проведення атестації педагогічних працівників. Ознайомлення з характеристиками, атестаційними листами та результатами атестації; аналіз результатів атестації педагогічних кадрів. Атестація молодих спеціалістів. Атестаційний куточок в методичному кабінеті. Оскарження результатів атестації.

Змістовий модуль II.

Тема 6. Особливості організації методичної роботи з педагогами у закладі дошкільної освіти.

Нормативно-правова база організації методичної роботи в закладі дошкільної освіти: Закон України «Про освіту», «Про дошкільну освіту», Положення про порядок здійснення інноваційної освітньої діяльності, Положення про дошкільний навчальний заклад, Положення про районний (міський) методичний кабінет (центр). Аналітичний характер та діагностична спрямованість методичної роботи в закладі дошкільної освіти. Напрямки здійснення методичної роботи. Зміст і завдання методичної та наукової роботи в ЗДО. Принципи організації методичної роботи. Форми методичної роботи. Методичний кабінет закладу дошкільної освіти – центр методичної роботи. Завдання методичного кабінету. Функції методичного кабінету ЗДО. Методична робота з молодими спеціалістами. Форми роботи. Наставництво. Умови успішної адаптації молодих спеціалістів. Види адаптації. Алгоритм роботи з молодими спеціалістами в ЗДО. Критерії визначення рівня підготовки молодого спеціаліста до роботи з дітьми. Обов'язки вихователя-методиста. Циклограма діяльності вихователя-методиста. Роль вихователя-методиста у створенні розвивального предметно-ігрового середовища в групах ЗДО та в запровадженні особистісно-орієнтованої моделі дошкільної освіти.

Тема 7. Організаційні та методичні підходи до відбору, вивчення, узагальнення і впровадження в практику перспективного педагогічного досвіду.

Поняття педагогічного досвіду. Класифікація перспективного педагогічного досвіду: новаторський і зразковий. Створення умов для творчих пошуків і формування перспективного педагогічного досвіду. Функції досвіду. Критерії перспективного педагогічного досвіду. Етапи вивчення і узагальнення педагогічного досвіду. Опис досвіду: тези виступів, статті в періодиці, педагогічний щоденник. Узагальнення досвіду. Форми поширення передового педагогічного досвіду. Проведення наукових

досліджень з метою виявлення або створення досвіду в дошкільному навчальному закладі. Робота творчих груп.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин				
	денна форма				
	усього	у тому числі			
		л	с/п	лаб.	сам.роб. інд.завд.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1.					
Тема 1. Структура організаційної та методичної роботи в сучасному ЗДО		2	2	-	6
Тема 2. Директор в системі управління організаційною та методичною роботою ЗДО		-	2	-	4
Тема 3. Організаційні та методичні засади планування роботи ЗДО		2	2	-	4
Тема 4. Організаційні та методичні засади контролю за освітнім процесом в ЗДО		-	4	-	6
Тема 5. Організаційні та методичні засади проведення атестації педагогічних працівників ЗДО		2	2	-	6
<i>Разом за 1 модулем</i>		6	12	-	32
Змістовий модуль 2.					
Тема 6. Особливості організації методичної роботи з педагогами у закладі дошкільної освіти		2	4	-	8
Тема 7. Організаційні та методичні підходи до відбору, вивчення, узагальнення і впровадження в практику перспективного педагогічного досвіду.		2	4	-	8
<i>Разом за 2 модулем</i>		4	8	-	16
Усього годин	90	10	20	-	60

5. Темі лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Структура організаційної та методичної роботи в сучасному ЗДО	2
2	Тема 2. Директор в системі управління організаційною та методичною роботою ЗДО	-
3	Тема 3. Організаційні та методичні засади планування роботи ЗДО	2
4	Тема 4. Організаційні та методичні засади контролю за освітнім процесом в ЗДО	-
5	Тема 5. Організаційні та методичні засади проведення атестації педагогічних працівників ЗДО	2
6	Тема 6. Особливості організації методичної роботи з педагогами у закладі дошкільної освіти	2

7	Тема 7. Організаційні та методичні підходи до відбору, вивчення, узагальнення і впровадження в практику перспективного педагогічного досвіду.	2
Разом		10

6. Теми семінарських занять (практичних/лабораторних)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Структура організаційної та методичної роботи в сучасному ЗДО	2
2	Тема 2. Директор в системі управління організаційною та методичною роботою ЗДО	2
3	Тема 3. Організаційні та методичні засади планування роботи ЗДО	2
4	Тема 4. Організаційні та методичні засади контролю за освітнім процесом в ЗДО	4
5	Тема 5. Організаційні та методичні засади проведення атестації педагогічних працівників ЗДО	2
6	Тема 6. Особливості організації методичної роботи з педагогами у закладі дошкільної освіти	4
7	Тема 7. Організаційні та методичні підходи до відбору, вивчення, узагальнення і впровадження в практику перспективного педагогічного досвіду.	4
Разом		20

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<u>Тема 1.</u> Структура організаційної та методичної роботи в сучасному ЗДО	8
2	<u>Тема 2.</u> Директор в системі управління організаційною та методичною роботою ЗДО	8
3	<u>Тема 3.</u> Організаційні та методичні засади планування роботи ЗДО	8
4	<u>Тема 4.</u> Організаційні та методичні засади контролю за освітнім процесом в ЗДО	8
5	<u>Тема 5.</u> Організаційні та методичні засади проведення атестації педагогічних працівників ЗДО	8
6	<u>Тема 6.</u> Особливості організації методичної роботи з педагогами у закладі дошкільної освіти	10
7	<u>Тема 7.</u> Організаційні та методичні підходи до відбору, вивчення, узагальнення і впровадження в практику перспективного педагогічного досвіду.	10
Разом		60

8. Індивідуальне навчально-дослідницьке завдання

Критерії оцінювання ІНДЗ (макс – 20 балів)

1. Розробити план інтерактивного методичного заходу для педагогів «Новітні комп'ютерні технології»
2. Розробити план проведення ділової гри з педагогами «Оптимізація педагогічного процесу»
3. Розробити план-конспект тренінгу з педагогами «Самоосвіта»
4. Розробити план-конспект творчої гри для педагогів «Літературні знахідки»
5. Розробити план-конспект засідання творчої студії «Умілі руки»

9. Види контролю і система накопичення балів

Поточний контроль знань				Самостійна робота інд. завд.	Залік	Сума
Модульна атестація № 1 (30 балів)		Модульна атестація № 2 (30 балів)				
Розділ 1	Розділ 2	Розділ 3	Розділ 4			
15	15	15	15	20	20	100

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів, з яких:

- 30 – за теоретичні знання (доповіді на практичних заняттях, проходження поточного електронного тестування);
- 30 – за практичні вміння (виконання і презентація науково-дослідного завдання).

Допуск до підсумкового контролю складає 50 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю складає 20 балів, з яких:

20 балів – за теоретичні знання (з яких 10 – підсумкове тестування та 10 – усна відповідь на поставлені питання).

Види контролю і система накопичення балів

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю за 100-бальною шкалою.

Поточний контроль успішності студентів здійснюється практично постійно за всіма видами робіт: виконання практичних робіт, усні відповіді, поточне тестування, виконання творчих робіт, складання есе загальної активності на заняттях тощо.

У процесі оцінювання навчальних досягнень студентів використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль – здійснюється у ході повсякденної навчальної діяльності студентів: відвідування лекційних, практичних занять та робота на них; експрес-тестування; усні відповіді; виконання практичних завдань.
- підсумковий контроль – здійснюється після завершення вивчення курсу: залік.

Використовуються такі методи перевірки:

- методи усної перевірки результатів навчання – бесіда, виступ, пояснення;
- методи письмової перевірки результатів навчання – творче завдання, тестування, контрольні роботи.

Письмовий контроль проводиться у формі виконання студентами письмових завдань самостійної роботи. Усний контроль проводиться у формі співбесіди зі студентом, наприклад, під час усного опитування.

Оцінювання знань за навчальною дисципліною відбувається на підставі накопичених балів за результатами поточного та підсумкового контролю всіх видів згідно зі шкалою оцінювання.

При наявності 50 балів поточного контролю, студент допускається до підсумкового контролю.

Якщо студент із поважних причин пропустив заняття, для відпрацювання матеріалу йому пропонується виконання практичного завдання, що фіксується у вигляді конспекту та проводиться усне опитування щодо вивченої теми.

Підсумкова оцінка з дисципліни формується із загальної кількості набраних балів за результатами поточного контролю та заліку.

Перевірка рівня засвоєння знань (поточний та підсумковий тестовий контроль, залік (теоретична частина) за вибором викладача може здійснюватися шляхом: комп'ютерного або письмового тестування. Практична частина заліку – письмова та усна відповіді.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань.

Рекомендована література

Основна

1. БКДО, від 12.02.21 №33
2. Наказ Міністерства освіти і науки України від 02 травня 2023 року № 510 [«Про затвердження Типового положення про організацію освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти та Положення про практичну підготовку здобувачів фахової передвищої освіти»](#)
3. Про дошкільну освіту: Закон України від 11 липня 2001 № 2628-III. [URL :https://zakon.help/law/2628-III/edition28.09.2017/page1](https://zakon.help/law/2628-III/edition28.09.2017/page1)
4. Навчально-методичний посібник з курсу «Організація і керівництво дошкільною освітою в Україні» частина 1 для студентів напряму 012 Дошкільна освіта/ Укл.: Степанова Т.М., Вдовиченко Р.П., Курчатова А.В. – Миколаїв: МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2019. – 228 с.

Допоміжна

1. Білоус С. Нетворкінг у закладі дошкільної освіти: нові можливості для активних і креативних. / *Вихователь – методист дошкільного закладу*. 2018, №7.
- 2.Бойко В.Веб-квест в освітньому просторі закладу дошкільної освіти. *Вихователь – методист дошкільного закладу*. 2018, №9.
3. Внутрішня система забезпечення якості освіти: на що звернути увагу вихователю-методисту. /*Вихователь-методист дошкільного закладу*. 2021. №1. С. 57-59.
4. Дралюк Я., Гриненко Л. SWOT-аналіз як інструмент стратегічного планування методичної роботи/. *Вихователь-методист дошкільного закладу*/. 2018. № 4. С.10-15
5. Кіндрат І. Що поліпшить методичну роботу? Інтерактив!/. *Вихователь-методист дошкільного закладу*/. 2020. № 12. С.16-20.
6. Кравчишина О. Як організувати систему контролю в новому навчальному році./ *Вихователь-методист дошкільного закладу*/. 2020. № 8. С. 40-42.

Інформаційні ресурси

1. Посилання на курс в системі електронного забезпечення навчання Moodle: <https://epkmoodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=1043>
2. Сайт кафедри дошкільної освіти ЗОІППО: <https://mkkdo.jimdofree.com/>
3. Prometheus+. Курси для освітян. URL: <https://prometheus.org.ua/courses-catalog/teachers-courses>
4. Сайт Міністерства освіти і науки України. URL : <https://mon.gov.ua/ua>